

rozhodnuto v řízení pozůstalostním, tedy v řízení mimosporném. Mínění dovolatelčino, že o dotyčné právní otázce může býti rozhodnuto pouze v nesporném řízení soudcem, pozůstalost projednávajícím, a nikoli pořadem práva, jest mylné, neboť podle § 1 cís. patentu ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. řízení mimosporné jest přípustno jen potud, pokud zákony to nařizují, v žádném zákoně však není vysloveno, že v mimosporném řízení má býti rozhodováno o oné otázce; naopak podle §§ 123, 125 a 126 uvedeného cís. patentu z roku 1854 pozůstalostní soudce jest v případě dědických přihlášek, zakládajících se na testamentech a odporujících sobě, povinen, odkázati toho kterého účastníka na pořad práva bez ohledu na to, zdali neplatnost poslední vůle uplatňována jest z důvodu věcného nebo formálního. Dovolání žalované z důvodů § 503 čís. 1 a 4, správně jen z důvodu zmatečnosti podle § 503 čís. 1 c. ř. s. a § 477 čís. 6 c. ř. s., je tudíž neoprávněno také, pokud žalovaná brojí proti tomu, že soud odvolací rozsudkem v odpor vzatým rozhodl o otázce neplatnosti závěti pro formální vadu, záležející v tom, že podpisy svědků na závěti nevyhovují předpisu § 579 obč. zák. Žalobkyně ovšem neuplatňovala hned v žalobě, že poslední vůle není opatřena podpisy svědků podle § 579 obč. zák., ale učinila tak později a to ještě před ukončením ústního přelíčení v prvé stolici a tato změna žaloby byla připuštěna. Dovolatelka tvrdí, že žalobkyně při projednávání pozůstalosti zastupovala jen stanovisko, že poslední pořízení neplatno jest proto, poněvadž zůstavitelka v době zřízení jeho nebyla úplně při smyslech; ale tomu tak není, neboť podle spisů pozůstalostních žalobkyně výslovně prohlásila při projednávání pozůstalosti, že tu asi není jistých předpokladů pro platnost závěti. Ostatně není samo sebou nepřipustno, uplatňovati ve sporu důvod neplatnosti závěti, který při projednávání pozůstalosti uplatňován nebyl; vždyť podle prvé věty § 823 obč. zák. může i po vydání odevzdací listiny osoba, která tvrdí, že má lepší nebo rovné dědické právo, vystoupiti proti držiteli pozůstalosti žalobou o její vydání nebo rozdělení. Pokud konečně žalovaná spatřuje dovolací důvod § 503 čís. 4 c. ř. s. v tom, že soud odvolací prohlásil poslední vůli vadnou vzhledem k ustanovení § 579 a tedy podle § 601 obč. zák. neplatnou, sluší mínění soudu odvolacího prohlásiti správným a náležitě odůvodněným. Dle §§ 579 a 601 obč. zák. totiž musí tři svědkové podepsati se jako svědci poslední vůle, sice závěť jest neplatna. V poslední větě závěti jest zmínka jen o podpisu dvou dožádaných svědků a podepsány jsou sice tři osoby, ale bez jakéhokoli dodatku; i kdyby tedy mělo se za to, že dvě z nich podepsaly se jako svědkové poslední vůle ve smyslu oné poslední závěti, nelze to nikterak předpokládati o osobě třetí.

Čís. 835.

Obnova pachtu (zákon ze dne 30. října 1919, čís. 593 sb. z. a n.).

Kratší lhůty § 575 c. ř. s. platí i ve sporech o žalobě drobného pachtýře proti propachtovateli na odevzdání pozemku na prodlouženou dobu pachtovní.

(Rozh. ze dne 28. prosince 1920, Rv I 795/20.)

Oba nižší soudy rozhodly věcně o žalobě, již domáhal se pachtýř jednak, by bylo uznáno právem, že pachtovní poměr mezi spornými stranami trvá ohledně propachtovaného pozemku i pro rok 1920, jednak, by bylo vysloveno, že propachtovatelé jsou povinni to uznati a pozemek mu odevzdati. Do rozsudku odvolacího soudu podal žalobce devátý den po doručení rozsudku dovolání, jež Nejvyšší soud odmítl.

Důvody:

Odmítnutí dovolání jest odůvodněno tím, že bylo podáno opožděně (§ 507 c. ř. s.). Žaloba jest dle znění žádosti po jejím doplnění při ústním líčení žalobou o plnění; návrh v žalobní prosbě obsažený, by bylo uznáno právem, že pachtovní poměr mezi stranami trvá i pro rok 1920 po právu, nečiní ji žalobou určovací, jelikož žalobce dále žádá, aby bylo vysloveno, že žalovaní jsou povinni to uznati, a pozemek mu odevzdati, a jelikož vynesení takového odsuzujícího výroku předpokládá, že soud dospěl dříve k úsudku, že pachtovní poměr trvá po právu i pro rok 1920. Obsah první věty žalobní prosby, jejíž zodpovědění jest předpokladem pro rozhodnutí o druhé větě žalobního návrhu, není tedy způsobilým přivoditi změnu právní prosby žaloby, jež, domáhajíc se výroku, aby byl žalobci pozemek odevzdán, jest žalobou o plnění. Je-li tomu tak, vzniká otázka, zda-li v řízení o takovéto žalobě platí pro opravné prostředky zkrácené lhůty § 575 c. ř. s. Jest nepochybně, že pachtýř, jenž s propachtovatelem vede spor za tím účelem, by byl tento uznán povinným odevzdati mu nemovitost, kterou mu smlouvou dal do pachtu (§ 1096 obč. zák.), jest povinen při podání opravných prostředků řídit se předpisem § 575 c. ř. s. V případě, o nějž tuto jde, přísluší zajisté pachtýři, ohlásivšímu vedle § 1 zákona ze dne 30. října 1919, čís. 593 sb. z. a n. nárok na obnovu pachtu propachtovateli, který zatím pozemek dal do pachtu jinému, právo podat žalobu na odevzdání nemovitosti proti propachtovateli, jenž proti žádosti pachtýřově na obnovu pachtu nepodal námitek ve smyslu § 11 cit. zákona. Jde tu v podstatě o tutéž věc, jako v případě prvním. V obou případech se jedná o odevzdání pozemku daného do pachtu smlouvou (§ 1096 obč. zák.), jen že ve případě druhém přistupuje k tomu, že prodloužení, pokud se týče obnova pachtu na další rok děje se mocí zákona; poněvadž pak z povahy věci plyne, že i zde věc je stejně naléhavou a pilnou, jako když jde o splnění smlouvy dle § 1096 obč. zák., a poněvadž nutkavost věci, žádající vyřízení co nejrychlejšího, byla zákonodárným důvodem pro ustanovení kratších lhůt ve sporech takovýchto, dlužno z toho souditi, že předpis § 575 c. ř. s. platí i ve sporech, jimž za základ slouží žaloba na odevzdání pozemku následkem obnovy pachtu dle § 1 zákona ze dne 30. října 1919, čís. 593 sb. z. a n.

Čís. 836.

Zužitkování trávy v silničních příkopech jest předmětem soukromoprávního obchodu.

Tím, že smlouva nižšího veřejnoprávního svazu podrobena jest schvá-